

Julkisen rahoituksen kohdentuminen 25–59-vuotiaiden koulutukseen ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa

Työelämässä olevat/työikäiset käyttävät merkittävässä määrin ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen tutkintokoulutuksen tarjontaa. Tämän tarkastelun tarkoituksena on arvioida, miten ja kenelle tämä koulutustarjonta ja sen julkinen rahoitus kohdentuvat.

Aineisto

Aineistona on käytetty Tilastokeskuksen tietoja ammatillisen koulutuksen opiskelijoista¹ ja ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen uusista opiskelijoista² vuonna 2018. Tarkasteluun on otettu henkilöt, jotka opiskelevat ammatillisissa opinnoissa tai ovat aloittaneet korkeakouluopinnot 25–59-vuotiaana.

Arvio julkisen rahoituksen kohdentumisesta 25–59-vuotiaille on hyvin karkea, sillä ammatillisen koulutuksen järjestäjät ja korkeakoulut päättävät itse saamansa rahoituksen sisäisestä kohdentamisesta. Tämän takia julkisen rahoituksen todellisesta kohdentumisesta eri ikäisille ei voida tarkkaan arvioida. Arviossa ammatillisessa koulutuksen rahoituksen kohdentumisesta 25–59-vuotiaille on käytetty vuoden 2020 laskennallisen rahoituksen (yht. 1,85 mrd.) perusteena käytettyjen suoritteiden jakautumista ikäryhmittäin. Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen rahoituksen kohdentumisesta 25–59-vuotiaille käytetty tietoa koulutuksen osuudesta korkeakoulujen kustannuksista (yht. 1,4 mrd.) ja uusien opiskelijoiden jakautumista ikäryhmittäin. Laskennallisen arvion perusteella rahoitus työikäisten koulutukseen ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa yhteensä noin 1,35 miljardia euroa.

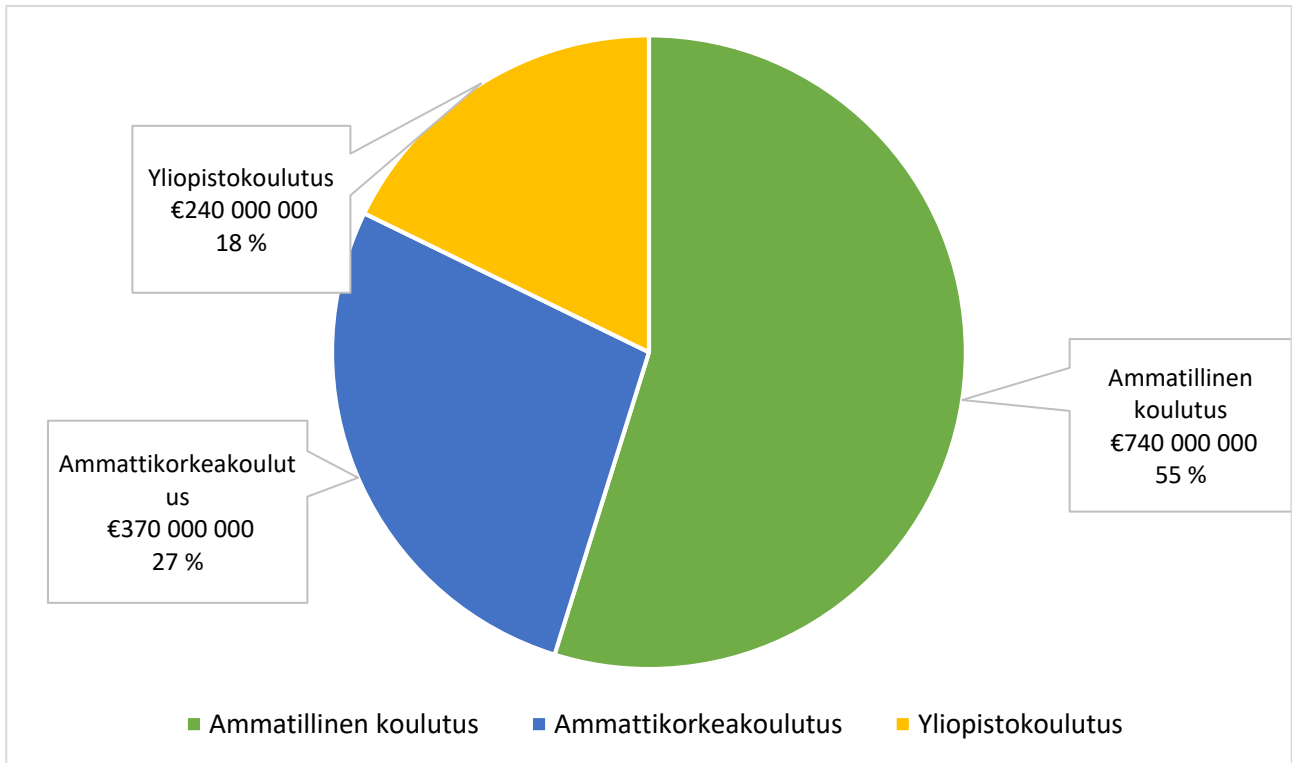
Tässä tarkastelussa em. arviot ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen koulutukseen kohdentuvasta rahoituksesta 25–59-vuotiaille on jaettu kyseisen koulutuksen opiskelijamäärien suhteessa, jolloin voidaan tarkastella rahoituksen jakautumista eri opiskelijaprofiileille niiden taustamuuttujien perusteella.

Tulokset

Lähes puolet ammatillisen ja korkeakoulujen koulutuksen kokonaisrahoituksesta (noin 3,25 miljardia euroa) kohdentuu yli 25-vuotiaiden ammatillisiin opintoihin ja yli 25-vuotiaana aloittaneiden korkeakoulu-opintoihin (noin 1,35 miljardia euroa). Tästä summasta yli puolet kohdentuu ammatilliseen koulutukseen (740 milj.), josta ammatilliseen perustutkintokoulutukseen noin 390 miljoonaa ja ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutukseen noin 350 miljoonaa euroa. Ammattikorkeakouluissa 25–59-vuotiaana aloittaneiden koulutukseen kohdentuu noin 370 miljoonaa euroa, josta ammattikorkeakoulututkintokoulutukseen noin 275 miljoonaa ja ylempään ammattikorkeakoulututkintokoulutukseen noin 95 miljoonaa euroa. Yliopistoissa 25–59-vuotiaana aloittaneiden koulutukseen kohdentuu noin 240 miljoonaa euroa, josta alempaan korkeakoulututkintokoulutukseen noin 100 miljoonaa ja ylempään korkeakoulututkintokoulutukseen noin 140 miljoonaa euroa.

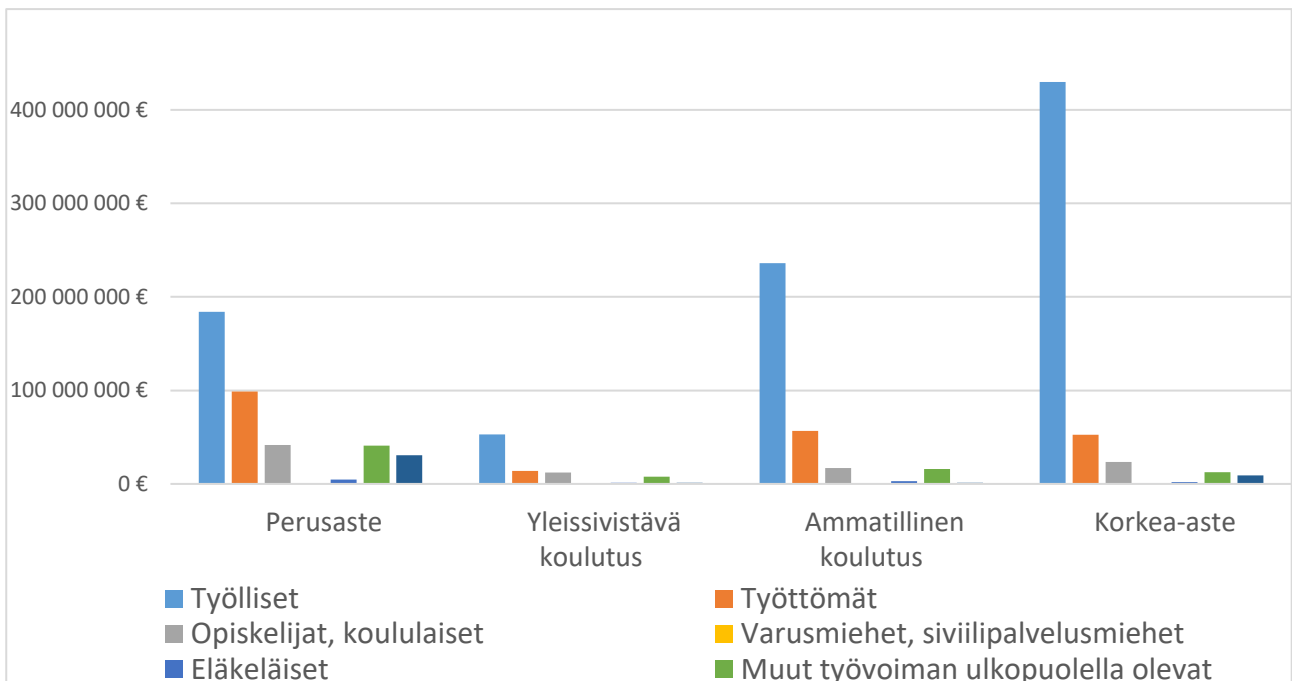
¹ opiskelijoilla tarkoitetaan kalenterivuoden aikana oppilaitoksessa kirjoilla olleita

² uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan tilastovuonna 20.9. opiskelemissa olleita, ammattikorkeakouluissa 1.1.–20.9. kyseisen koulutuksen kyseisessä ammattikorkeakoulussa vastaanottaneita ja ensimmäistä kertaa läsnä- tai poissaoleviksi ilmoittautuneita ja yliopistoissa niitä, joiden opiskeluoikeus on alkanut nykyisessä tutkinnossa ko. yliopistossa.

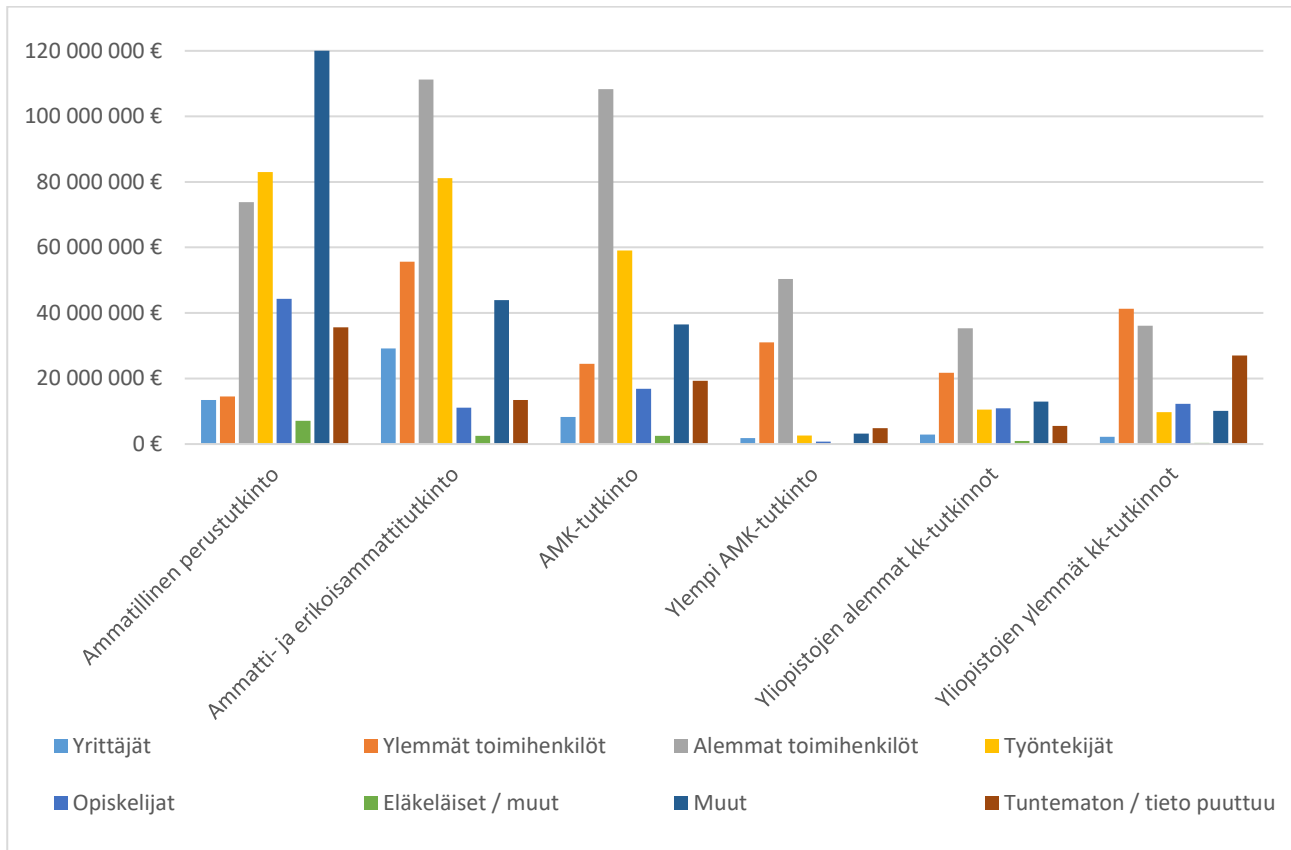
Kuvio 1. Arvio julkisen rahoituksen kohdentumisesta 25–59-vuotiaiden koulutukseen ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa

Eniten rahoitusta kohdentuu opiskelijoille, jotka ovat olleet työllisinä ennen koulutuksen aloittamista ja joilla on jo korkea-asteen tutkinto. Seuraavaksi eniten rahoitusta kohdentuu työllisille, joilla on ammatillinen tutkinto ja kolmanneksi eniten työllisille, joilla ei ole perusasteen jälkeistä tutkintoa.

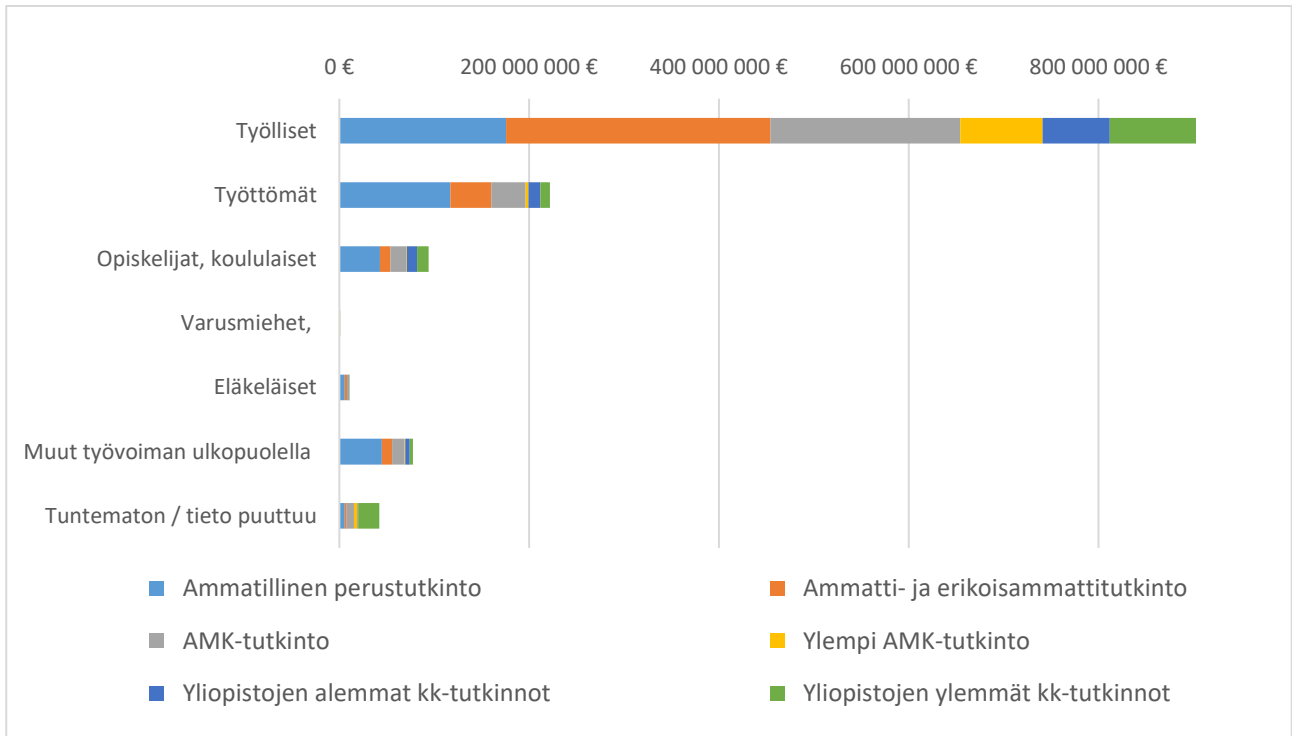
Kuvio 2. Arvio julkisen rahoituksen kohdentumisesta 25–59-vuotiaiden koulutukseen ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa opiskelijan pohjakoulutuksen ja pääasiallisen toiminnan koulutuksen aloittamista edeltävänä vuonna mukaan.

Ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa on suurinta vaihtelua opiskelijoiden taustassa, opiskelijoissa on sekä koulutusta ennen työllisenä, työttömänä että työvoiman ulkopuolella olleita, aikaisemmin ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olleita ja ammatillisen tai korkea-asteen tutkinnon omaavia ja pitkäaikaistyöttöminä, työntekijöinä ja toimihenkilöinä olleita sekä ulkomailta tulleita. Ammatillisen perustutkintokoulutuksen aloittamista edeltävän vuoden sosioekonomisen aseman mukaan suurin ryhmä opiskelijoista on muut, joihin kuuluvat pitkäaikaistyöttömät sekä ne, joiden sosioekonomista asemaa ei voida määrittää (esim. ulkomailta tulleet). Korkeakoulujen ylempiä tutkintoja taas suorittavat lähinnä työlliset, toimihenkilöt ja aikaisemman korkea-asteen tutkinto omaavat.

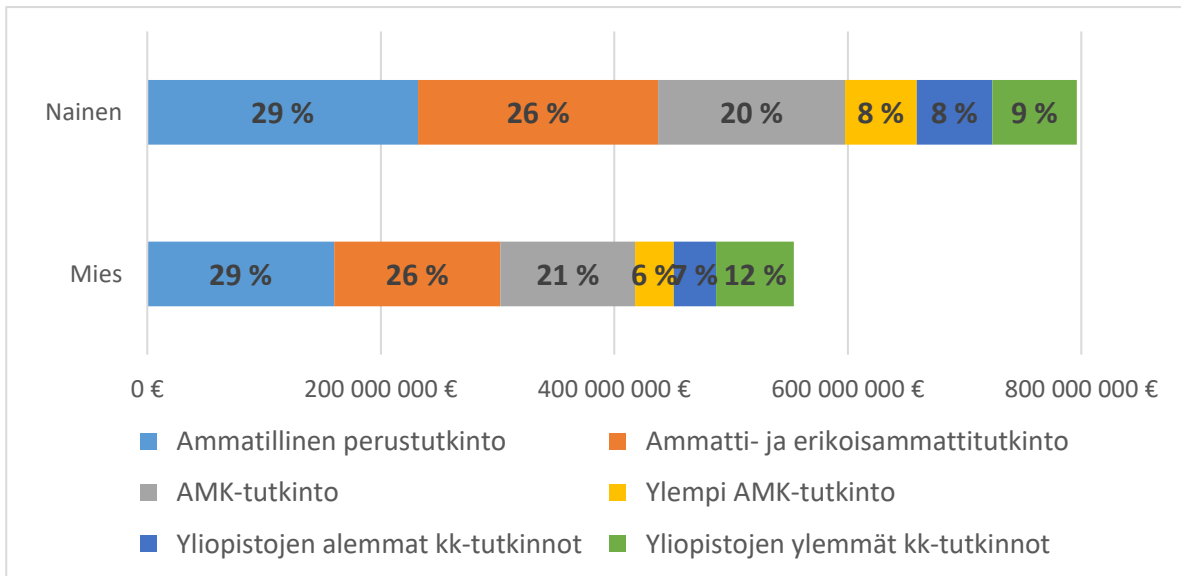
Kuvio 3. Arvio julkisen rahoituksen kohdentumisesta 25–59-vuotiaiden koulutukseen ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa opiskelijan sosioekonomisen aseman koulutuksen aloittamista edeltävänä vuonna mukaan.

Selvästi eniten rahoitusta kohdentuu opiskelijoille, jotka ovat olleet työllisinä ennen koulutuksen aloittamista ja työlliset ovat suurin ryhmä kaikissa koulutuksissa. Työttömänä aikaisemmin olleista opiskelijoista suurimmalla osalla ei ole aikaisempaa perusasteen jälkeistä tutkintoa ja heidän koulutukseen suunnatusta rahoituksesta suurin osa on ammatillista perustutkintokoulutusta.

Kuvio 4. Arvio julkisen rahoituksen kohdentumisesta 25–59-vuotiaiden koulutukseen ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa opiskelijan pääasiallisen toiminnan koulutuksen aloittavana edeltävänä vuonna mukaan.

Naisten osuus on suurempi sekä 25–59-vuotiaista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista että 25–59-vuotiaana korkeakouluopinnot aloittaneista, mutta sukupuolten välillä ei ole merkittävää eroa koulutusprofiilissa.

Kuvio 5. Arvio julkisen rahoituksen kohdentumisesta 25–59-vuotiaiden koulutukseen ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa opiskelijan sukupuolen mukaan.